

Il-Belt Victoria

Rivista maħruġa mill-Parroċċa ta' San Ġorġ · Għawdex

Novembru - Diċembru 2004

Nru 141

Messaġġ ta' l-Arcipriet

Insellmilkom, għeżiż qarrejja ta' din ir-rivista, lehen il-Parroċċa tagħna.

Huwa dejjem ta' pjaċir għalija li nikkomunika magħkom li toqgħodu qrib tagħna jew li djarkom jinsabu xi ftit aktar 'il bogħod minna - x'imkien fil-gżejjer tagħna, u speċjalment magħkom li tghixu f'artijiet imbiegħda bħalma huma l-Awstralja, il-Kanada, l-Istati Uniti, il-kontinent ta' l-Amerika t'Isfel jew ta' l-Afrika u fil-kontinent Ewropew. Waqt li qed nikteb dan, qed jiġu quddiem għajnejja bosta minnkom, hbieb ta' San Ġorġ tagħna.

Xi Ahbarijiet

■ Forsi ġa smajtu bit-telfa li l-Parroċċa tagħna sofriet meta Dun Gużepp Grech, hin bla waqt, halla dan il-wied ta' dmugh. Hafna minnkom l-emigranti tafuh għax għaddha bosta snin fil-Awstralja u fil-Istati Uniti. Kien ilu ritrat f'Għawdex xi 3 snin biss, imma kien sar preżenza apprezzata hafna fil-bażilika ta' San Ġorġ. Sarlu funeral sabieħ hafna. Dwar dan tistgħu taqraw aktar fil-homepage il-ġdida tagħna.

■ Ahbar oħra tirrigwardja żjara unika li madwar elf sacerdot mid-dinja kollha għamlu fil-Bażilika ta' San

Ġorġ, flimkien ma' għadd ta' kardinali u isqfijiet. Ilqgħajnihom mill-ahjar li stajna, kellimnihom, tajnihom *sourvenirs*, u offrejnihom *refreshments*. Ilkoll staghgħbu bil-ġmiel ta' San Ġorġ u bil-Fidi Kattolikali jimmanifesta, u lkoll urewna l-apprezzament għal kif ilqgħajnihom. Barra minn dawn kellna żjarat minn diversi personalitajiet mill-oqsma tal-Knisja, tad-diplomazija u tal-kultura. It-turisti li jżuru lil San Ġorġ m'humiex hafna, imma ġie li jhallulna messaġġi mill-aktar sbieħ fil-ktieb tal-viżitaturi.

■ Fix-xahar ta' Novembru wasal fostna, bħala donazzjoni għall-Bażilika ta' San Ġorġ, *pipe organ* tas-seklu 19, mill-Ingilterra. Gew miegħu żewġ esperti Ingliżi sabieħ jibnuh, u se jerġgħu jkunu fostna qrib il-Milied sabieħ ikompli x-xogħol. Min-naha tagħna, ahna hejjejna l-post fejn tqiegħed u għaminielu l-"kaxxa" ta' l-injam fuq skeletru tal-hadid. L-ispejjeż tagħna kienu dawn kif ukoll it-trasport mill-Ingilterra u l-ospitalità ta'

l-Ingliżi li hadmu għal kolloż b'exjen. Id-donatur ewlieni hu Dr Richard Vendome, akkademiku minn Oxford, li issa ngħodduh mal-benefatturi l-kbar tagħna.

■ Ma rridx ninsa nżid ngħarrakom fuq il-proġett il-kbir li nittamaw li ntemmuh din is-sena: l-*annexe* il-ġdid li jikkonsisti fiċ-Ċentru Parrokkjali mkabbar u rinnovat, il-bini

Ikompli f'paġna 6

Nawgurawlkom Milied Ħieni
u Sena mimlija Risq u Barka

IL-BELT VICTORIA

Rivista ta' kull Xahrej

Ufficiju Editorjali: Centru Parrokkjali San Ġorġ
 Triq il-Karità, Victoria, Għawdex.
 Tel: 21 55 63 77 • Fax: 21 55 69 81
 email: info@stgeorge.org.mt
 web: www.stgeorge.org.mt • radio: 104MHz FM

Membri Ġodda fil-Komunità Parrokkjali

18.07.04: **MATTHEW**,
 iben Michael Cini u Simone nee' Cassar
 24.10.04: **JULIA**,
 bint Anthony Sciberras u Miriam nee' Camilleri
 31.10.04: **JOAN VALERIE**,
 bint Wyndham Albert Llewelyn u
 Nesta Catherine Jenkins
 06.11.04: **GUYNATH**,
 bint Stephen Attard u Josianne nee' Dimech
 07.11.04: **MATTHIAS PAUL**,
 iben Daniel Mercieca u Carren nee' Attard

Inghaqdu fis-Sagrament taż-Żwieġ

25.09.04: **Charlie Attard** u **Marlene Attard**

Marru Jinghaqdu ma' Kristu Rxuxtat

03.10.04: **Antonia Mizzi**
 06.10.04: **Saviour Pace**
 11.11.04: **Rev. Fr. Joseph Grech**
 25.11.04: **Dionisia Xuereb**
 27.11.04: **Anthony Xuereb**

Donazzjonijiet

Frank Spiteri (USA): Lm20
Liberato Pace (Malta): Lm5
Anton Grech (USA): 20 US\$

NIFIRHU

■ Lil **TONY ZAMMIT**, membru tal-Kor 'Laudate Pueri' u kollaboratur fil-Parroċċa, li temm b'suċċess l-istudji universitarji tiegħu u akkwista *distinction* fl-żemi tal-Masters fix-Xjenza (Bioloġija).
 ■ Lil **CARMEL THEUMA**, mill-Parroċċa tagħna, li għadu kif ġie elett membru tal-Kunsill Lokali tal-Belt Victoria.
 ■ Lil **CONCETTA BORG**, residenta fid-'Dar Sant'Anna', li għalqet 100 sena u nġhatu prosit lil qrobatha għall-quddiesha li organizza minn Mons. Isqof Nikol Ġ. Cauchi u li għaliha kien mistieden u kkonċebra Mons. Arċipriet Gużepi Farrugia.

Editorjal IL-MILIED

Ftit jiem ilu fl-Ewwel Hadd ta' l-Avvent, bdejna Sena Liturġika oħra: is-Sena A, u b'hekk ergajna tajna bidu għal tlett snin oħra liturġici. Kif nahseb jaf kulhadd il-Knisja Kattolika għandha ciklu ta' tlett snin, A, B u C.

Iż-żmien ta' l-Avvent huwa żmien ta' preparazzjoni għall-festa tal-Milied. Suppost għalina għandu jkun żmien ta' riflessjoni serja, biex meta jasal il-jum tat-Twelid ta' Gesu' inkunu denji li nilqgħ bil-ferh. Filwaqt li nkompju bil-hidmiet tagħna hemm bżonn li nahsbu wkoll dan iż-żmien ser jgħaddi, u llum jew għada ser nitliju minn din id-dinja. Għalhekk il-Knisja, matul l-Avvent, thegħgħna mxux biss biex nippreparaw rwiehna għat-tifkira solenni tat-twelid tal-Feddej, imma wkoll biex nippreparaw ruhna għal dik l-laqgħa li ser ikollna lkoll fi tmien hajjtina fuq din l-art.

Iżda llum dan iż-żmien ta' l-Avvent huwa pjuttost imfexx mid-drawwiet li dahlu mal-medda tas-snin fis-soċjeta tagħna. Illum l-erba' ġimghat ta' qabel il-Milied sar żmien ta' negozju sfrenat. Sar żmien li matulu qed naljenaw wisq rasna fit-tiżjin tad-djar tagħna. Sar żmien li matulu nkunu mifuxlin fuq ix-xiri tar-rigali. Huwa għajb għalina jekk dan iż-żmien ta' l-Avvent ma nehduhx iktar bis-serjeta' u nagħtu kaz iktar tal-qari tal-quddiesha fil-Hdud ta' matul dan iż-żmien. Huwa kollu sabih li nreżnu djarna għall-Milied u nagħmlu wkoll presepju, li qatt m'għandu jonqos fid-djar tagħna, imma huwa ferm iktar importanti li nifhmu eżattament xi jfisser l-Avvent.

Ma jistax jonqos li wiehed ma jsemmix l-importanza li bhala membri tal-komunita parrokkjali tagħna, li nattendu bi ħarġa għall-attivitajiet kollha li jsiru kemm matul l-Avvent kif ukoll fi żmien il-Milied. Is-sehem tagħna fil-parroċċa għandu jkun prijorita' jekk verament inhossu li nġhamlu parti minnha. Illum kulhadd ikun qed ikun jaf x'ser jgħri bil-hinjiet b'kolloz permezz tal-Bulletin tal-Hadd li jiġtqassam regolarment. U hawn ma nistgħux ma nroddux hajr lil dawk kollha, li kultant b'sagrifiċċju, jiehdu hsieb it-tqassim tiegħu koll ġimgha.

Nixtiequ lil kulhadd Milied hieni u qaddis u sena ġdida mimlija risq u barka.

ABBATINI U ĠENITURI F'RUMA

*Il-Grupp tal-Vokazzjoni
u l-Abbatini
ta' San Gorg
iżuru l-Belt Eterna*

Mons Alfred Xuereb imexxi l-Konċelebrazzjoni fejn il-qabar ta' San Pietru.

Grupp imdaqqs ta' Abbatini, kif ukoll membri tal-Grupp tal-Vokazzjonijiet tal-Bażilika taghna, fl-aħhar jiem tax-xahar ta' Settembru ittiehdu minn Mons. Arcipriet Dr. Jos. Farrugia, akkumpanjat minn xi sacerdoti oħra, iżuru l-Belt ta' Ruma, kif ukoll xi bliet oħrajn. Kien hemm ukoll mal-grupp xi ġenituri tat-tfal li xtaqu huma wkoll japproffittaw irwieghom minn din is-safra.

Il-Grupp kollu kien alloġġjat fis-Seminario Internazionale Papa Giovanni Paolo II, imiss ezatt mal-Knisja ta' Sant Andrea delle Valle, fit passji boghod minn Pjazza Navona u postijiet oħra ta' interess. Din il-ħaġa għamlet iktar faċli biex wiehed, fil-hin liberu li kien ikollna, stajna nżuru dawn il-postijiet.

Fl-ewwel nofs ta' nhar morna nżuru Campo dei Fiori, il-Knisja ta' Santa Brigiada, Lungo Tevere, Santa Maria in Trastevere, l-istess kwartier ta' Trastevere, bid-djar u r-restauranti tipiċi tiegħu, San Francesco a Ripa, il-Bażilika ta' Santa Susanna kif ukoll il-Ġhetto tal-Lhud.

Wara c-cena morna sa Piazzza Novona, fejn ma naqssu li wiehed jduq il-ġelati rinomati ta' Giolitti, u Restaurants oħra.

L-ghada imexxielna ninżlu nqadssu fuq il-qabar ta' San Pietru, bil-Bażilika tiegħu. Dan kien mertu ta' Mons. Alfred Xuereb, sacerdot mill-Parroċċa taghna li jifforma parti mill-Camera Pontificia. Kien hu stess li dawwarna mal-Bażilika. Wara nofs in-nhar morna nżuru xaqilba oħra ta' Ruma. Dhalna fil-Chiesa del Gesu', fl-Ara Caeli, Itajna fuq il-Campidoglio, il-Knisja ta' San Mark, fi Piazzza Venezia, Via dei Fori Imperiali, Santa Maria Maggiore, u postijiet oħra.

Il-ġurnata ta' wara ddedikajnaha għall-żjara lill-Mużew tal-Vatican, kif ukoll il-Cappella Sistina. Wara nofs in-nhar zorna l-Basilika ta' San Paolo fuori le Mura, it-Tre Fontane, Fosse

Ardeatine, il-Katakombi ta' San Kallistu, u l-Knisja tal-Quo Vadis.

Il-Ġimgha organizzajna harġa ta' ġurnata shiha biex morna nżuru l-Belt sabiha ta' Assisi, fejn qaddisna fil-Knisja ddedikata lill San Frangisk. Żorna il-Knisja ta' Santa Chiara, u żorna wkoll il-Porzionclo. Wara l-ikel fid-Domus Pacis, tlaqna lura lejn Ruma, iżda qabel għaddejna sal-Belt ta' Orvieto, bit-toroq dojqoq tagħha u bil-Kattidral il-ġmiel tiegħu.

In-nofs ta' nhar tas-Sibt fil-ghodu kien dedikat għax-shopping. Fis-2.30pm tlaqna bil-coach lejn il-Belt ta' Tivoli, u inżilna naraw il-ġmiel li jsahrek ta' Villa

Pawlu II fil-Castel Gandolfo. Inghaqdna ma numru tassew kbir ta' pellegrini u kelna x-xorti li nsibu ruhna quddiem nett, flit passi l-bogħod mill-palkett li fuqu tkellem il-Papa. Hadd minna ma jista' jiddeskrivi l-ferh li qabadna meta smajna lill-Papa jsellem lill-Grupp ta' l-Abbatini u tal-Vokazzjonijiet tal-Parroċċa ta' San Gorg tal-Belt Victoria. Huwa bagħat permezz tagħna l-Barka Pastorali tiegħu fuq is-sacerdoti, il-ġenituri, ż-żgħażaġ u t-tfal tal-parroċċa tagħna. Dan il-messaġġ deher l-ghada fil-gazzetta uffiqjali tal-Vatican l'Osservatore Romano.

Wara morna Rocca di Papa għal ikla tassew tajba u fi triqtna lura lejn Ruma, għaddejna nżuru wiehed mis-sacerdoti tal-parroċċa tagħna Dun Tonio Galea, li qed jagħti s-servizz tiegħu lill-Parroċċa ta' Sant Injazju ta' Antijokja. Flimkien mal-Kappillan tiegħu, Mons. Giuseppe Attard (minn Nadur) u Dun Joseph Farrugia (mill-Għarb) dawwarna mal-Knisja u mal-kumpleksi kollha tad-dar parrokjali.

Wara morna nżuru l-Arcibażilika ta' San Giovanni in Laterano, il-Knisja Omm u l-Kap tal-Knejjes kollha tad-dinja u li morna fl-Kapitlu tagħna huwa affiljat. Żorna fl-ahharnetti il-Bażilika ta' San Giorgio al Velabro, fejn għal darba oħra stajna ninvistaw ir-Ras ta' San Gorg li s-sena l-oħra kienet ingiebet fil-Parroċċa tagħna fl-okkazzjoni tas-Sbatax-il mitt sena mill-martiru ta' San Gorg.

L-Għada t-Tnejn, għajnen u kuntenti b'dak kollu li rajna u żorna, qbadna lura l-Coach li wassitna l-Airport ta' Fiumicino, fejn qbadna l-ajruplan tal-Airmalta lejn Malta.

Dawn kienu ġranet li ma ninsawhom qatt u ma joghruq qatt la minn mohħna u lanqas minn qalbna.

Il-Grupp kollu li mar Ruma

d'Este. Inzertajna ukoll li s-Sindku ta' Ruma, mghejjun mill-Għadta ta' Negozjanti u Assocjazzjonijiet Kulturali organizza "La Notte Bianca". Din kienet tikkonsisti filli l-Pjazzeż kollha prinċipali ta' Ruma kien hemm diversi Bands, u Gruppi ta' Kant, kif ukoll wirja ta' loġhob tan-nar. Il-hwienet baqqu miftuħin sal-hamsa ta' filghodu u hafna kelthom prezzijiet imnaqqsin għall-okkazzjoni. Milli stajna naraw u minn dak li qalu l-ahbarijiet kien hemm madwar tliet miljun ruh r il-nvaded lill Ruma l'dik il-lejla.

Il-Highlight taż-żjara tagħna kienet l-Udjenza li kelna mal-Papa Gwanni

RWIEFEN

Gabra ta' poeziji tal-Kanonku Joe Mejlak
 recensjoni ta' Carm Cachia

Dahla

Il-poeta hu bniedem li jinghażel mill-bniedmin l-oħra u qiegħed fi klassi għalih. Hu bniedem li jaf jesprimi dak li l-kotra thoss u jidhak meta din tidhak u jibki meta din tibki. Hu bniedem sensitiv għall-iċċien xejriet ta' hsu il-folla. Hu tarbija li mhix kapaci turi wiċċ b'iehor. Hu adult li kapaci jaqsam ma' haddiehor id-dwejjaq ta' haddiehor, il-problemi tas-soċjetà.

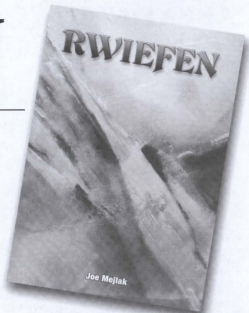
Madankollu, flimkien mal-problemi tas-soċjetà. Il-poeta jrid jerfa' wkoll il-problemi tiegħu personali li jingabru wara biebu matul haġtu. Dawn il-problemi hu jhosshom tqal hafna u intimi wisq biex jittkellem dwarhom bil-miftuh fit-tahdit tiegħu ta' kuljum ma' dawk ta' madwaru. Hu jhoss li ma jistax jesprimihom ma' haddiehor f'diskors komuni, u għalhekk jagħżel li jinqeda bil-poezija biex iwassal hsbijetu.

Il-Poeta Joe Mejlak

Dan li għedna hawn fuq jghodd għall-poeta Għawdx, Joe Mejlak għax il-poezija li kiteb hi mera ta' haġtu. Infatti, ma nkunux niżbaljaw jekk ngħidu li l-personalità tal-poeta toħroġ mill-poeziji kollha li kiteb. Madankollu, l-oktar li l-qarrej isir jaf lill-poeta mill-qrib hu minn dawk li jittkellem direttament dwaru. Fost dawn ta' l-aħhar ta' min isemmi l-poeziji **Post Mortem**, **Tempus Fugit** u **Qed jidlam**.

Id-dehra li toħroġ minn poeziji ta' din l-ghamla hi dik ta' bniedem mimli tbatija mentali. Din tbatija taffettwalu l-mod ta' għajncien tiegħu tant li ma niżbaljaw jekk ngħidu li Mejlak hu bniedem imħasseb mill-problemi umani, mhux biss dawk personali li qiegħed igorr fuq spallej u li huma tqal daqs l-ehrex salib, imma wkoll dawk tas-soċjetà li jinsab imdawwar biha. Għalhekk Mejlak jidher bħala bniedem fuq vjaġġ qalil mimli telgħat weqfin. Dan il-vjaġġ jintemm biss bil-mewt. Minħabba f'hekk, il-hajja tiegħu tinbidel f'agunija kontinwa li ssemma lehinha minn bejn il-versi tal-poeziji tiegħu. Hekk insibu, ngħidu ahna, fil-poezija **Quotidie Morior** fejn niltaqquh mal-poeta li jhossu qiegħed imut kuljum. L-istess hsieb ikompli jimrah fil-poeziji **Rwiefen** u **Twelid**. F'dawn il-poeziji l-pessimizmu ta' Mejlak jilhaq livell għoli tant li donnu li għall-poeta l-hajja tinbidel f'lejl li ma jintemm qatt, bħallikieku m'hemm xejn li jhenni jew li jserrah ruh il-poeta.

4 Kultant, madankollu, il-pessimizmu li jhoss f'qalbu

Mejlak ibatti xi fit u wiehed jasal biex jgħid li jidher hġiel zġħir ta' ottimizmu wkoll. Hekk naraw, ngħidu ahna, fil-poeziji **Lil Huti** u **Għada Jisbah Ukoll**. Għalhekk, mill-pessimizmu li jispikka f'dawn ix-xogħlijiet u f'oħrajn simili, jittfaċċa wkoll l-aspett tat-tama, il-lat pożittiv. Infatti, għalkemm fil-poeziji li semmejna hemm sens qawwi ta' qtigh il-qalb, dan il-qtigh il-qalb hu marbut mal-hajja ta' din id-dinja. Dan għaliex anke f'poeziji mill-aktar negattiv, bħal **Rwiefen**, il-poeta jagħraf isib it-tama fil-hajja ta' wara l-mewt. Għal Mejlak il-hajja ma tiqafx mal-mewt. Hija t-tbatija li tintemm waqt li l-hajja tkompli, għalkemm f'dimensjoni oħra. Din il-fidi f'Alla u fil-hajja ta' wara l-mewt hi l-musbieħ li juri t-triq fid-dalma tal-lejl.

Il-Kritika tas-Soċjetà

Hafna drabi l-poezija tipprowa turi dak li jkun isehh fl-istess soċjetà, imma fl-istess hin għandha tendenza li dan tagħmlu bil-lingwaġġ metaforiku. B'diskors bħal dan, il-poeta, l-oktar dak modern, iħares lejn id-dinja ta' madwaru u jittkellem dwarha, u f'kitbietu jiddiskuti u jikkummenta fuq temi soċjali li jinkwetawh. Għalhekk fil-poeziji tiegħu hu wkoll ġieli jieh u l-irwol tal-kritiku tas-soċjetà. F'dawn il-poeziji hu jattakka dawk l-aspetti tal-hajja moderna li hu jhoss li qiegħdin jherru l-fibra morali tas-soċjetà li hu jagħmel parti minnha.

Kultant Mejlak jikkritikaha tant bl-aħrax li fil-poezija **Hanex** hu jgħabbel lill-bniedem modern ma' bugħarwien li jgħaddi haġtu fit-tajn u fid-dlam u li bl-ebda mod ma jrid jibdel l-isti ta' hajja li qiegħed jgħix. L-istess hsieb jidher fil-poezija **Dinja 2004**. Hawn Mejlak jagħti harsa poetika lejn ir-realtàjiet negattivi tal-hajja moderna, kemm jekk lokali u kemm jekk internazzjonali. Hu jasal għall-

konklużjoni li l-bniedem hu l-uniku sors u kawża ta' dan il-hafna hażen li hawn madwarna. Imbagħad, fil-poeżija **Ipokrezija**, Mejlak jikkritika l-ipokrezija li l-bniedem ta' sikwit juri lejn huh.

L-Aspett Romantiku

Minkejja li f'din il-ġabra ta' poeżiji, Mejlak aktar jidher bħala poeta realistiku-modern milli tradizzjonali-romantiku, il-vena romantika fil-poeżiji tiegħu titfaċċa kull tant u tant. F'dohor il-poeżiji, Mejlak juri sens qawwi ta' nostalgija lejn il-passat remot li, għalkemm kien sabih hafna, kien qasir wisq. Issa ntemm darba għal dejjem u f'qalb il-poeta halla bħal vojti li mhux la kemm jimtela. Dan l-aspett romantiku-nostalgiku hafna drabi jittiratta aspetti mill-hajja żagħżuġha, aktarx personali, tal-poeta. Infatti f'dawn il-mument, bħal ma jidher fil-poeżija **Lil Saverina**, Mejlak jittiekkha t-ftullja hienja f'dar ommu u l-logħob ta' tfulitu, Imbagħad, f'poeżiji bħal **Fittixtek, Tfaġġa tal-Wied, Lill-Qamar u Fjura**, hu jittiekkha wkoll il-mument sentimentali ta' l-ewwel imhabba żagħżuġha li sjaletu f'it pjaċir u tant imrar, qabel ma qabad it-triq tas-saċerdożju..

It-Tema Reliġjuża

Ma nistgħu nitkellmu dwar il-poeżija ta' Mejlak mingħajr ma nsemmu l-aspett reliġjuż li jispikka fil-versi tiegħu. Il-poeżija b'tema reliġjuża tista' tingabar taħt diversi aspetti. L-aktar importanti huma dawk fejn il-poeta juża l-poeżija biex jiftaħ qalbu mal-Mulej. F'poeżiji bħal **Wahdi Miegħek, Laqgħa u Dulcis in Fundo**, il-poeta jiddjaloga mal-Mulej u juri sens qawwi ta' fidi u tama fil-hajja ta' wara l-mewt. Għalhekk nistgħu nġhidu li f'Mejlak hemm it-tiftixa kontinwa għal Alla għaliex il-poeta jaf li mingħajr il-Mulej, xejn ma jibqa' jagħmel sens.

Qabel nagħlaq din il-harsa lejn il-poeżija tal-Kanonku Joe Mejlak ma nistax ma nsemmix l-imhabba li hu għandu lejn il-qaddis patrún tiegħu San Gorġ Martri. Għal dan il-qaddis, il-poeta ddedika għadd kbir ta' poeżiji li whud minnhom saru popolari minhabba li jittkantaw bħala marċijiet waqt il-festa titulari u f'okkażjonijiet oħra. Imma f'din l-antologija Mejlak jinkludi tnejn, **Gorġi Aniči u Twelid Ġdid**. Din ta' l-aħhar turi b'mod ċar kemm il-poeta għandu fidi fl-interċessjoni ta' dan il-qaddis megalomartri, għaliex skond hu, kien San Gorġ li intervjena għalih biex reġa' ha saħħtu mill-ġdid wara l-aħhar marda qalila li ħakmitu.

Għelug

F'din l-antologija ta' poeżiji, il-qarrej isir jaf lil Mejlak kemm bħala bniedem kif ukoll bħala poeta. F'kitbietu, Mejlak jimraħ fl-intimu tal-persuna tiegħu. Il-qarrej jakkompanjah f'dan il-vjaġġ intern li l-poeta jagħmel biex jifhem il-għaliex ta' hafna minn hsibijietu, xewqatu u l-emożjonijiet tiegħu.

NOVENA TAL-MILIED GHAŻ-ŻGHAŻAGH

L-Ewwel Jum - Jum is-Silenju

Hejji għall-miġja tal-Mulej billi tipprova tnaqqas mill-paroli żejda. Offri dan is-sagrifiċċju għall-ġid spiritwali tat-ftal u ż-żgħażaġh. **Mulej Ġesu' Berikna Ikkoll.**

It-Tieni Jum - Jum il-Hniena

Kun qalbek tajba ma kulhadd-ġenituri, għalliema, hbieb. Aghmel azzjonijiet tajba kemm tista'. Offrihom għall-Papa, għas-saċerdoti u biex ikun hawn iktar vokazzjonijiet. **Ikun imfakkar il-Mulej.**

It-Tielet Jum - Jum id-Dmir

Aqdi dmirek mill-aħjar li tista', waqt li bil-qalb toffri kull sagrifiċċju f'dan il-qadi ta' dmirek u toffri għall-koverżjoni tal-midimbin. **Ġesu', Marija, inħobbkom, salvaw l-erwieh.**

Ir-Raba' Jum - Jum is-Safa

Oqgħod attent li tghix safi, għax is-safa toghġob hafna lil Ġesu' u l-Marija. Mur qerr qrara tajba u itlob għall-konverżjonmi taż-żgħażaġh li tbiegħtu mit-triq il-tajba. **Ġesu' inħobbok, tiġi salnatek.**

Il-Hames Jum - Jum il-Talb

Bu sehem fil-quddiesu u tgarben, u offri t-talb tiegħek għal dawk li qieghdin ibatu għall-fidi tagħhom. **Qalb helwa ta' Ġesu', kebbes tija in-nar ta' mħabbtek.**

Is-Sitt Jum - Jum is-Sagrifiċċju

Għall-imhabba ta' Alla u tal-handikappati kollha, kul mingħar ma tgerger l-ikel li tiegħek ommok. X'tahseb kieku llum tiċċahhad milli tara t-television! **O Mulej li tajt hajtek għalija, aghntini rieda qawwija biex nagħmel xi sagrifiċċji żgħar.**

Is-Seba' Jum - Jum l-Ubbidjenza

Qis li llum ikun jum sabih: obdi b'mod speċjali lill-ġenituri tiegħek u lil min hu fuqek. Offri t-talb li tagħmel illum, għall-familja tiegħek, għal min hu superjor tiegħek u għal-benefatturi. **Ġesu', Marija, Ġuzeppi, noffrikom qalbi u ruħi.**

It-Tmien Jum - Jum il-Maħfra

Mill-qalb u bis-sincerita' aħfer lil dawk li offendewk, kemm ftit u kemm dawk li offendewk hafna. **O Ġesu' helu, aghmel li qalbi tkun tixbah lil tiegħek.**

Id-Disa' Jum - Jum il-Ferh

Iżżijhar lil Ġesu' talli ġie fid-dinja biex jifidna. Sellem bil-qalb lil kull min tiltaqa' miegħu. Offri l-ferh tiegħek għall-ġid tar-ruħ u tal-ġisem ta' l-iltiema abbandunati. **Ġesu' tarbija, jien nadurak, niringrazzjak, inħobbok.**

Jaqbad mill-pagna ta' quddiem

Messaġġ ta' l-Arcipriet

tad-Dar bhala Residenza ghas-Sacerdoti li jkunu ghas-servizz tal-Parroċċa u l-bini tal-Kappella Bizantina li se tospita x-xbiha devota tas-Santissimu Kurċifiss u t-Tabernaklu Mqaddes u se tkun post ta' talb quddiem Gesù Sagramentat.

■ Il-Parroċċa qed thoss hafna l-bżonn ta' karozza li tkun ghas-servizz ta' l-abbatini (li kulltant haqgħom xi harġal), taż-żgħażaġh u ta' l-anzjani tagħna (inklużi dawk li qegħdin f'Tax-Xjuħ) li jkunu jixtiequ jiġu l-knisja għal xi okkażjoni speċjali. Nafu li bħalissa ninsabu mgħobbija bi spejjeż kbar imma l-htijijiet pastorali jieħdu l-preċedenza. Nafdaw fil-providenza ta' Alla!

Homepage Ġdida

Hu ta' pjaċir li ngharrafkom li issa għandna homepage ġdida li tistgħu ssibuha f'dan l-indirizz: www.stgeorge.org.mt

Nieħu din l-okkażjoni sabieħ niringrazzja lill-kollaboraturi tagħna li kienu taw bidu għall-homepages oriġinali tal-Bażilika, jiġifieri Mrs Lina Gauci u, mgħad, is-Sur Joseph Attard. Meta avviciñajthom dawn taw il-kollaborazzjoni shiha tagħhom u, jiena ċert, li jissoktaw jagħtuha.

Il-problema hi dejjem l-"updating" tagħha. Nittamaw li bil-kollaborazzjoni tagħna ikoll, minn go djarna jew mill-

Uffiċċju Parrokkjali ta' San Gorg, jirnexxielna nżommnu din il-*hopepage* ġdida aġġornata regolarmnt u interessanti dejjem.

Jekk intom, il-qarrejja tagħna, tistgħu tagħtu xi kontribut, jekk jogħgħobkom, għidulna. Napprezzaw kull kontribut li jista' jiswja biex inkabbru l-kuntatti ta' bejnietna. Nittama li ssibuha interessanti.

Il-Milied u s-Sena l-Ġdida

Is-sena l-ġdida għandha tkun sena ta' tifikriet speċjali. Dawn jinkludu l-250 sena mill-konsagrazzjoni tal-knisja, 77 sena wara li kienet inbniet mill-ġdid u tberket fir-radd-il ħajr lil San Gorg li kien heles lill-Għawdxin minn epidemija qerrieda.

Is-sena l-ġdida se tkun ċertament sena ta' żviluppi fil-Parroċċa tagħna bit-temma ta' diversi proġetti li għandna f'idejna u l-bidu ta' oħrajn, ilkoll ta' natura pastorali u kultura katekistika.

Is-sena l-ġdida għandha tkun għalhekk sena ta' tamiet ġodda fil-hajja tagħna għax se ġgib magħha sejha oħa għal tishih fir-rabbit tagħna ma' Gesù, għal maturità akbar fil-Fidi Kattolika tagħna u għal impenn aktar awtentiku fl-apostolat parrokkjali.

Din hi l-aħħar harġa ghas-sena 2004. Għalhekk nieħu l-okkażjoni sabieħ nixteqilkom tmieħ sabieħ għal din is-sena. **F'isem il-Kapitu, il-Kleru u l-Kollaboraturi fil-Parroċċa nixteqilkom ukoll: Milied hieni fil-Mulej u Sena Ġdida fil-barka dejjiema tiegħu.**

Intom tafu, ja hbieħ tiegħi, sew tal-bogħod u kemm tal-qrib, illi fostna reġa' magħna il-Milied ta' l-aqwa Sid.

Iva hbieħ, il-holqien kollu qiegħed jifrah bit-twelid ta' Gesù' ckejkien tarbija-għajn ta' mħabba, għana, ġid.

Biex jifidna u jsalvana il-Bambin twieled fil-faqar go benniena, fuq ftit tiben, xejn ma kellu biex jinsatar.

Il-lejl kien kiesaħ u xitwi, ma kont tilmah l-ebda ruh-ċappa dlam taqtgħu b'sikkina il-holqien, sieket, mitruħ.

Hin bla waqt, qatja' ta' l-aṅġli dawlet, xegħlet lis-smewwiet; f'tebqa t'għajn il-hajja stejqret, l-arja bl-għana dlonk imtliet.

Aħbar tajba lill-qlub kebbset: "F'Betlem twieled il-Bambin. Ejjew lilu nagħtu qima, Għaġġu fis, titilfux hin!

IL-ĠRAJJA TAL-MILIED

Ġewwa stalla lilu ssibu: araw ftit l-għaġeb li sar-tifel ckejkien fil-bard riežaħ, lilu jsaħħnu baqra u hmar"

Għarkubttejhom hemm ir-ragħajja Sabieħ lilu jadurawħ. Tfaċċaw dlonk is-Slaten Maġi-Deheb, inċens u mirra tawħ.

Bambin ckejkien, aħna wliedek f'dan il-jum x'sejrin nagħtuk! Qalbna tfawwar kollha mħabba, tiegħek nibqgħu, inwiegħduk.

Ejja twieled ġewwa djarna, itfa' l-ankri, toħroġ qatt; irriduk li tgħammar f'qalbna, ma jifridna minnek haħ!

Keċi l-gwerer, nessi l-frida li qegħdin ifarrku 'l-ġnus; Milied, 'tina, t'hena w paċi, o Bambin helu w gustus!

Kav. Joe M. Attard
Diċembru 2004

Rokna tat-Tfal

Kif intom! Nittama li tinsabu tajbin. Sa ma tasal l'idejkom din il-harġa, nahseb li nkunu l'idejkom din il-festi sbieħ u għeżiż tal-Milied, festi li żgur tkunu ilkom tistennewhom.

Għadna kemm hrigna mix-xahar ta' Novembru, ix-xahar ta' l-Erwieh, u jena cert li matul dak ix-xahar sibtu xi ftit hin biex iżżuru xi ċimterju u titolbu għall-erwieħ. Naturalment, għall-erwieħ ma nitolbu biss matul Novembru, iżda s-sena kollha, għaliex dawn huwa jeħteġu kontinwament it-talb tagħna, għaliex ma jistgħux jitolbu għalihom infushom, iżda jiddependu fuq it-talb tagħna. Wara kollox kif iġidit il-qawl: "one good turn deserves another": "kull galb trid oħra", u jekk għna nirrikorru lejn l-erwieħ tal-pugatorju biex jidhlu għalina quddiem Alla, minn naha tagħna aħna fid-dmir li nissurragawhom bil-talb tagħna.

Diċembru jibda bil-festa tal-Kuncizzjoni li tifakkur bil-pompa kollha fil-belt tagħna għand il-Patrijiet Franġiskani sin-sehem ta' La-Banda "La Stella", u fis-Santwarju qadim tal-Qala fejn ilun

hemm ukoll banda ġdida "Ite Ad Joseph" li jieħu hsiebha Michel Refalo, li huwa wieħed mill-bandisti habrieka tagħna.

Kif tgħaddi l-Kuncizzjoni hasaitna tmur mill-ewwel fuq il-graġa tat-twelid ta' Ġesu' Bambin. Min ma jiehux gost bil-Milied! Kemm għandu frawwiet sbieħ marbuta miegħu! Bla dubju jena nhegġgikom biex ma tonqsux li tattendew għan-Novena tal-Milied li fil-parroċċa tagħna ssir wahda apposta għalikom. Din hija tassew it-tħejija għall-festa tal-Milied. Inkella l-Milied ikun ġie għalkejn. Il-veru ferh tal-Milied ma nsibux fl-ikket u l-giri u x-xiri tar-rigali, imma fil-gabra tal-familja quddiem il-preseppju, fil-quddies ta' nofs il-lejl, fil-purċissjoni tal-Bambin u matul l-funzjonijiet sbieħ li jsiru fil-knisja.

Irrid infakkarkom biex ma thallux il-milied jgħaddi bla ma tagħmlu preseppju, għax dan huwa l-qofol ta' dawn il-festi kollha. Sewwa wkoll li žzejnu dawkom u tixgħelu l-Christmass Tree, iżda qabel dawn kollha tiġl l-grotta tal-Milied. Dan hu l-iskop li għalih twaqfiet f'Għawdex l-"Għaqda Hbieh tal-Preseppju". Dawn il-

granet morru araw l-wirja tal-preseppji li ssubu fis-swali tal-Ministeru għal Għawdex kif ukoll fil-post ta' din l-għaqda taht il-Kurja ta' l-Isqof.

B'hekk žgur li jkollkom Milied hieni li jfawwar lil qubkom b'ferh mhux tassoftu. Nahseb li hafna minnkom jinsabu fuq ix-xwiek biex jaraw x'sa iġibilhom il-Bambin fil-lejl tal-Milied.

Intant, jien sa nieqaf hawn. Nixteqjilkom minn qiegħ qalbi Milied hieni u qaddis li jimli li dkjarkom b'ferh genwin u sincier li ma tagħtix id-dinja.

U issa niġu għall-kompetizzjoni. Billi ninsabu fil-granat tal-Milied, tridu tibgħatulna "Poezija tal-Milied" miktuba minn min kien kien, bla żbalji. L-isbaħ poezija fil-femha tal-gurja tirbaħ ktieb sabieħ bil-Malti mogħti mill-Klabb Kotba Maltin. Ibgħatu l-twegħiba tagħkom lill-**Edtur, "Il-Belt Victoria", Centru Parrokċjali San Ġorġ, Victoria, Għawdex**, sa mhux iktar tard mis-Sibt 8 ta' Jannar 2005.

Is-Żgħira Pappi

- Ir-rebbieha tal-kompetizzjoni ta' l-
- aħhar harġa hija **Marla Pisani, 11,**
- **Trig Sir Arturo Merleca, Vicari,**
- Il-Premju jingabar mill-Uffiċċju
- Parrokċjali.

KUNCERT MILL-ALJIEVI TAL-BANDA CITTADINA 'LA STELLA'

Kuncert iehor, din id-darba mhux fuq skala daqstant kbira, sar nhar is-Sibt 4 ta' Diċembru 2004 bis-sehem ta' l-Aljievi tal-Banda Cittadina La Stella.

Sitt principjanti fuq il-klarinet, George Agius, Matthew Borg, Christopher Portelli, George M. Said, Francis Borg u Calvin Camilleri, paxxew udjenza numeruza li mliet is-Sala Giuseppe Giardini Vella fil-Kazin bid-daqq ta' diversi siltiet muzikali, mill-aktar popolari. Minkejja li hafna minnkom għadhom fuq l-ewwel targa tal-karriera muzikali tagħhom, dawn iż-zgħazagh deħru ferm konfidenti u mħarrġa tajjeb fuq l-istrument biex ipprovdew serata mill-aktar pjacevoli u divertenti. Is-sitt bandisti daqqew solo akkumpanjati minn orkestra rekordjata, kuncett ġdid ta' tagħlim li ġie ntrodott fi ġziritna pprju permezz tas-Soc. Fil. La Stella.

F'kelmtejn li għamel fi tmieni il-Kuncert, is-sur Dolindo Cassar, President tas-Socjeta', fawh l-iżforz qalbieni ta' dawn iż-zgħazagh għall-impenn u d-dedikazzjoni tagħhom fit-tagħlim tal-muzika. Huwa rringrazzja b'mod partikolari lil Mro Noel Beck, li għandu f'idejh it-tagħlim ta' l-aljievi tal-klarinet u strumenti oħra tal-qaşa, kif ukoll lill-assistenti

tiegħu George Apap u Michael Said għall-isforzi li qed jagħmlu biex jipperfezzjonaw dawn il-bandisti principjanti fuq l-istrument tagħhom.

Ipprezenta l-programm George Apap. Is-serata għalqet b'reciviment għall-aljievi u l-familjari tagħhom fil-mieki mal-bandisti u l-membri tal-Kumitat.

Nhar il-Hadd 7 ta' Novembru 2004 il-Banda Cittadina La Stella gabet fit-tiem il-Festival *Mediterranea*, organizzat ghat-tielet darba mis-Socjeta' Filarmonika La Stella, b'Kuncert Sinfoniku fil-Bazilika ta' San Gorg Martri fil-qalba tal-Belt Victoria. Dan il-kuncert, li kien patronizzat mill-oghla awtoritajiet civili u religjuzi tal-Belt u tal-Gzira Għawdxija u minn għadd kbir ta' soci u ammiraturi lokali u barranin, sar fil-Bazilika peress li x-xogħol intensiv ta' restawr għadu għaddeji fis-sala ta' *Teatru Astra*. Li bħal daz-zmien sena sofniet hšarat estensivi kawza ta' nirien li hakmu fin-naha ta' quddiem tas-sala. Huwa tmat li ix-xogħol ikun lest fi zmien qasir sabiex l-attivitá teatrali tkun tista' tissokta għall-beneficju tal-kultura ta' kalibru fi gżiritna.

Kuncert Sinfoniku mill-Banda Cittadina La Stella

Il-programm fetah b'xogħol interessanti hafna u daqstant iehor impenjattiv ta' Harry Simeone. Din il-kompożizzjoni *Impressions of Seville*, ta' natura kwazi-impresjonistika, tiddekrivi b'mod mill-aktar delikatt, din il-belt famuza Spanjola minn angoli u perspettivi personali. L-awtur huwa nfnisu l-medjazzjoni artistika u kreattiva tas-seher ta' din il-belt, li isimha hu sinonimu mal-karattru passjonali u imprevedibbli ta' Spanja. Hargu effettivi hafna r-ritmu kostanti u ostinat tal-*flamenco* u t-tempi vibranti tal-*malaguena* u l-*habanera*.

Wara din is-silta mpanqila, il-Banda għaddiet għal kompożizzjoni ta' l-Asst. Surmast tagħha, Mro Sunny Galea. Din is-silta *Sarabanda*, kif jixhed isimha, hija danza b'ritmu meqius u ta' xejra formali bi struttura ritmika mibnija fuq metru tripliku, li normalment l-*accent* jaqqa' fuq it-tieni kwart. Din il-kompożizzjoni hija fidla lejn il-forma propja tad-danza, u hija karatterizzata mill-uzu tal-kromi. Il-Banda tat interpretazzjoni stilistikament perfetta, u seta' jittgawda t-timbru inkonfondibbli tagħha: morbidezza u omogeneità tal-hoss.

Minn din is-silta, il-Banda għaddiet għal kompożizzjoni oħra kontrastanti, l-*Arlesienne Suite* ta' G. Bizet. Għalkemm din il-kompożizzjoni ma kienet intlaqgħet tajjeb l-ewwel darba li giet esegwita, is-sbuhija tagħha f'qasir zmien stabbilietha bhala wahda mill-kompożizzjoniet favoriti fil-kuncerti li jsiru kulimkien. Din is-silta, li hija karatterizzata minn heffa, delikatezza u emozjonijiet kwazi f'konflitt ma' xulxin, hija sfida kbira kemm fuq livell tekniku kif ukoll fuq livell interpretattiv, kemm għal kumpless bandistiku kif ukoll għas-sezzjonijiet individuali u għas-solisti, li f'dan il-kaz kienu George Camilleri (Flawt in Do), Michel Refalo (Trumpet), Christian Abela (Flicorn Sopran) u Francis Borg (Clinet in Eb). Dan ta' l-ahhar propju għamel id-debut tiegħu bhala solist f'din l-okkazzjoni. Is-surmast, Prof. Joseph Vella, zamm temp haj u inkalzanti, u għalhekk harget it-tensjoni dejjem iktar tintensifika ruhha, li waslet għal-*finale* tassew eccitanti. Kienet interpretazzjoni li inkurinat bi kbir d-dedikazzjoni tal-Banda u wriet il-maestrija singolarja tagħha, li dejjem iddistingwietha matul l-istorja glorjuza tagħha.

Is-silta li segwiet ma għamlitx għajb lil ta' qabilha għal-

kumplessità u d-diffikultà li tipprezenta. Din kienet *Selection* mill-*Faust* ta' C. Gounod. Din il-kompożizzjoni tixhed għall-intensità tremenda u hija meqjusa bhala kapolavur kbir ta' dimensjonijiet epici. F'dan l-arrangement, wiehed seta' jammira u jiggosta whud mill-isbah bicciet bhala huma romanzi, duetti, *ensembles* u siliet korali li jiffurmaw din l-opra maestuza. Għal darb'ohra l-Banda laqgħet l-isfida ta' dan ix-xogħol monumental u harget bl-unuri kollha. Wiehed ma jistax ma jfahhax is-sbuhija tad-timbru tas-sezzjoni tar-ram, li minkejja li maz-zmien jitbiddlu l-istrumentalisti pero' i-timbru speċjali ma jimbidx, kif intwera car fis-solisti Anton Sacco (Euphonium), Franky Camilleri (Althorn) u Christian Abela (Flicorn sopran). Daqstant iehor hargu sbieh, artikolati u precizi l-klarineti, li jixhdu għal impenn li jawgura tajjeb hafna għal futur mill-aqwa tal-Banda.

Wara dan ix-xogħol magistrail l-Banda qalbet għal xogħol kontemporanju u effettiv ferm : *Music from the Gladiator* ta' H. Zimmer b'arrangement ta' J. Watson. Din il-kompożizzjoni grandjuza għandha bhala għan tagħha li tesprimi s-sitwazzjoni li tkun tizvolgi fuq li *screen* u għaldaqstant hija mmirata li tohloq effett qawwi u ko-involgenti fl-ispettatur. F'dan ir-riqward din il-kompożizzjoni hija tassew effettiva u drammatika. Il-mod kif il-banda holqot atmosfera, li iktar ma beda jghaddi l-hin iktar kompliet tintensifika ruhha, kien xi haga verament eccellenti. Wiehed seta' facilment jimmagina l-konflitt qawwi personali bejn il-protagonisti, li jigi trasportat fuq skala universali, waqt li kien qiegħed jisma' dak il-gmlet ta' melodija li tibda kwazi mill-qiegħ mis-sezzjoni tar-ram u tkompli zzid sakemm letteralment tispodi f'*finale* ta' qawwa mpresjonanti. Wiehed ma jistax ma jinnotax il-kontribut eccellenti li tat is-sezzjoni tal-perkussjoni, li rat impenjati l-istrumentalisti kollha li jiffurmawha.

L-ahhar silta li giet interpretata kienet il-kompożizzjoni diffici, kumplessa u kkulurita ferm: *Der Freischutz* ta' C. M. von Weber. Dan il-kompożitur ta' xejra romantika kien jimpurtah hafna minn *spektrum* wiesa' ferm ta' kulur tonali u għaldaqstant il-kompożizzjoniet tiegħu jipprezentaw sfidi kbir fejn tidhol interpretazzjoni konvincenti. Din hija kompożizzjoni li tista' bir-*għur* kollu tissejjah intima u personali, għalkemm hi ta' natura estensiva. Il-melodija sabiha u nieqsa minn fjoritura zejda, li hija ntrodotta mill-kornu, tghaddi għas-sezzjonijiet diversi u kull darba tesigi trattament sensitiv tonali differenti. Wiehed seta' jinnota l-preparazzjoni metikoluza tal-Banda li rrispondiet puntwalment għad-direzzjoni preciza u artikolata, li hija sinonima mas-Surmast Joseph Vella, u r-żultat kien wiehed konvincenti hafna.

Dan il-kuncert gie fi tmiemu bl-ezekuzzjoni ta' l-*Inno* *La Stella* ta' ex-Surmast Giuseppe Giardini Vella, l-*Innu* *Il Għawdex* u l-*Innu* Nazzjonali. Kien kuncert varjat, ta' kalibru għoli u ta' unur għas-solisti, għall-Banda, għas-Surmast Direttur Joseph Vella u għas-Socjeta' Filarmonika La Stella.